

Körösvidék

Körösvidék
Magyar Nemzeti Múzeum
Hirlaposztálya
VIII. Múzeum krt. 11/16. Bud. p.

Állagellen keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-ter 18. Telefon 60.
Postafeliratkezelési csekk száma: 34-141.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér.

Balaton-problémák

Írta: ifj. dr. TEMPLE REZSŐ
országgyűl. képviselő

A Balaton problémák nemzeti problémák. A Magyar Tengernek három nagy problémáját ismerjük: az egyik a közigazgatási, a másik az ideenforgalmi probléma, a harmadik a magyar nyaralók problémája.

A közigazgatásra vonatkozó az utóbbi időben többször felvetődött az az eszme hogy egy ugynevezett Balaton-vármegyét alkossanak. Nem tudom, mi a véleménye erre vonatkozólag a kormányzatnak, én egy Balaton-vármegyének a létrehozását közigazgatásilag nem tartanám egészen helyesnek. Egy központi intézés, egy központi, ugynevezett fürdőigazgatóság létrehozását azonban igen merném javasolni. Ez olyképpen valósulhatna meg, hogy ebbe a központi fürdőigazgatóságba minden fürdőhely delegálna egy tagot és ebben a központi igazgatóságban a balatonmenti községek is minden körülmény között részesüljenek érdekképviselettel. Ez a szervezet irányítaná a Balaton összes ügyét. Mert azt, hogy a különböző vármegyékben szétesően és nem állami felügyelet alatt működjenek ideenforgalmi, vagy balatonforgalmi intézetek és pénzügyi előnyt élvező, egymással szembenálló érdekeiségek küzdenek egymás ellen, nem tartom a Balaton érdekeire helyesnek. Nagyon helyes volna ellenben, ha egy nem is egészen kormánybiztosi intézmény létesülne, ami tulajdonképpen már eddig is volt, hanem kizárólag a fürdő-évrá szorított és a fürdőigényeknek megfelelő, ugynevezett kurkommissziók alakításának és működésének központi irányítással és a kormány ellenőrzése alatt.

A Balaton másik problémája az ideenforgalom. Ennek irányításának a legfőbb faktora, minden körülmény között a magyar vendéglős és szállodai ipar, amelyről megállapíthatjuk, hogy csakugyan világhíres. Ha ennek a vendéglős és szállodai iparnak megadjuk az építési lehetőséget, a befektetett tőkék biztos lehetőséget, meggyőződésem szerint, biztosan felhozza a Balaton látogatottságát. Mert az, hogy az idegenek a Balaton mellett jönnek, elsősorban szállodákat és jó penziókat igényel.

A másik fontos tény az, amit megállapíthatunk, hogy az idegenek, — mint mi is, ha külföldről járunk — valami látnivalót is keresnek, már pedig a Balaton mellett eddig úgy volt, hogy ha oda-

ment a fürdővendég arra fürdőhelyre, ott másfél nem tudott menni. Pedig a Balaton környéke, a balatoni utak mögött levő részek igenis érdemesek kirándulásra és meglátogatásra. Az én választókerületemből például Buzsák község, amely csipkéivel és kézimunkáival már Angliában is híres, a Balaton környékén teljesen ismeretlen. Kerületemben hatalmas erdők, szép kirándulási területek, dombok, mindenféle kies helyek, amelyeket igazán érdemes volna meglátogatni, szinte elérhetetlenek. A balatoni utak hiánya miatt. A balatoni országut, amely pontosan a Balaton mellett halad teljes mértékben megfelel az igényeknek, de ha egy kilométernyire a balatoni határok mögé akarunk menni, akkor elérhetetlen községekről halunk. Már pedig a nyaraló közönség az első héten ugyan pihenni akar, de azután szeret kirándulni. Amennyiben ezeket az utakat megjavítjuk, nagy mértékben növeljük az ideenforgalmat.

A harmadik jelentős probléma volna a magyar nyaraló közönségnek a Balatonhoz szoktatása. E tekintetben annak idején, a tavasz során, számottevő intézkedés történt a pénzügyminiszter devizarendelétével, de a szóban forgó kérdés még úgy se volna teljesen megoldva, ha ezek a bizonyos nyaralók ott villákat, vagy villáteleket vásárolnának, mert a Balaton problémája — szerény nézetem szerint — csak akkor lenne elintézve, ha nyaralókat, kirándulókat, penzióba és szállóba járókat tudnánk rendszeresen biztosítani. Villát venni ugyanis csak bizonyos osztály tud, egy két heti nyaralást biztosítani azonban képes esetleg a jobb pozícióban lévő munkás is. Meg kell adnia a lehetőséget annak, hogy a Balaton mellett mindenki olcsón nyaralhasson és pedig ne csak a luxus szállodákban. És igen olcsó tarifával, a vasúti szállítás és utazás lehetőségét is biztosítani kell.

Országos csapásként pusztít az aszály

Az ország legnagyobb részében volt ugyan eső, de mindenütt csak olyan kevés, hogy nem segített a növényzeten. A legsúlyosabb a le-

gelők helyzete, amelyeken a fű sok helyen már teljesen kiégett. A kapások termését is végzetes veszedelem fenyegeti.

Nagy takarékosági hadjárat indul meg Franciaországban

A francia államháztartás egyensúlyának helyreállítását és a gazdasági élet fellendítését célzó tervek ügyében a minisztertanács rövid megszakításokkal reggeltől éjjelig tárgyalt. Így Lavalnak tegnap este tere tervezett rádióbeszéde is elmaradt s azt ma este tartja. A minisztertanács éjjel tartott, utána összeült az államtanács. A minisztertanács után Laval közleményt adott át a sajtó képviselőinek, amely a hivatalos lapban ma megjelenő rendeleteket tartalmazta. A tízmilliárd differencia eltüntetésé-

sére az állam minden kifizetést tíz százalékkal csökkent, kivéve a tisztviselők járandóságait, amelyek fokozatosan csökkennek, a 80.000 francia frankot meghaladó jövedelmek 50 százalékkal magasabb adót fizetnek, emelkedik a kötvénytulajdonosok adója is, kivéve a névreszülő kötvényeket. Ezeknek az intézkedéseknek a keresztülvitelével az állam 7 milliárd meghaladást remél elérni. A másik 3 milliárdot a vasutaknál, továbbá a megyei és községi közigazgatásnál kívánják elérni.

Ki fizet és ki nem fizet őrleési adót?

Lapunk legutóbbi számban több ízben foglalkoztunk az őrleési adóra vonatkozó rendelkezésekkel, minthogy azonban a részleges és nem részletes közlések feire-

értésekre adhatnak alkalmat, a rendelet idevontató részzeit, melyek pontosan rávilágítanak arra, hogy ki fizet és ki nem fizet őrleési adót, szörszerint közöljük:

Östermelők

Adómentesek, tehát őrleési adót nem fizetnek azok a mezőgazdák (földtulajdonosok, haszonbérletők és bérletők), akik földjüket saját kezelésben művelik s egyéb kereseti tevékenységet nem folytatnak, illetve más jövedelmük nincs, a háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre.

Más foglalkozásuk (iparosok, kereskedők, tisztviselők stb.)

Adómentesek, tehát őrleési adót nem fizetnek azok a földtulajdonosok, (haszonbérletők) és földhaszonbérletők, akik a mezőgazdaság mellett más kereseti tevékenységet is folytatnak (iparosok, kereskedők, tisztviselők stb.) illetve más jövedelmük is van, házi és gazdasági szükségletüknek saját termelésű gabonájukból fedezhető mennyiségre.

Annak ellenőrzését, hogy hány métermázsza szükséges házi és gazdasági szükségletük fedezésére, a malomellenőrök végzik.

Cséplőgéptulajdonosok és munkások

Nem fizetnek őrleési adót a csépléssel keresett gabonáknál a cséplőgéptulajdonosok és arató és gépnél dolgozó munkások. A munkások, ha gabonájuk elfogyott, a város házában (község házában) beszerezhető igazolvánnyal pénzért vásárolt gabona után sem fizetnek őrleési adót.

A vegyestípusú malmok

A vegyestípusú malmoknál, tehát azoknál, melyek kereskedelmi és vámörleést is végeznek, a tényleges kiörleések alapján állapítja meg a rendelet azt a különbözetet, melyet a buza után fizetendő 4'50 pengő őrleési adón felül esetleg fizetni kell.

A magyar kisipar statisztikája

A központi statisztikai hivatalnak az önálló iparosokról szóló adatgyűjtési eredményei szerint Magyarországon 160.855 a kisiparosok száma. Ebből a létszámból 23.293, 14,5% esik a fővárosra, 16.720, vagyis 10,4% a törvényhatósági városokra, míg a többi 120.842 a megyei városokra és községekre esik. Szám szerint a kisiparosok között az első helyet a ruházati iparosok foglalják el, akiknek létszáma 56.980, vagyis az összes kisiparosok számának 36%-a. Ebből a számból 27.820 esik a cipészekre és csizmadiákra, 17.322 pedig a férfi- és nőiszabókra. Az építőiparosok arányszáma 12,1%, az élelmezési iparosoké 11,1%, a vas- és fémiparé 11,2%. Motorikus erőt csak 9.660 kisiparos használt, a kisiparosok túlnyomó része (93,9%) tehát erőt nélkül dolgozott. Legerősebb a motorikus erőt használata az élelmezési iparban, utána a vas- és fémiparban és asztalosiparban. Az egész kisipart tekintve, csak minden tizenyolcadik üzem dolgozik erőtől, ami a külfölddel összehasonlítva, nagyon alacsony arányszámnak tekintendő. A kisipari üzemek összes erőtűrése száma 33.535, többnyire igen kis hajtóerőt jelentő létesítményekkel. Az összes kisipari erőtűrés 160.855-re tehető, vagyis az egyes elemi erőt alkalmazó kisipari üzemekre átlag 9,2 lóerő esik. A kisiparosok fele (58,1%) minden segéd-erőt nélkül dolgozik. A ruházati iparban például 34.695 mester dolgozik egymagában. Összesen 90.000 alkalmazottat nem foglalkoztató kisiparos áll szemben 65.000 olyan kisiparossal, akinek tanonca és segédje van. Az egyedül dolgozó iparosok 58,1%-os arányszáma után következnek az egy segéderővel dolgozók, kiknek arányszáma 20,8%, a 2-5 segéderővel dolgozóké 17,9 százalék, a 6-10 segéderővel dolgozóké már csak 2,1%, a 11-19 segéderővel dolgozóké 0,7%, míg az ennél is többet foglalkoztatók arányszáma összesen 0,4%-át tette az egész kisiparosságnak. A kisipari üzemek összes alkalmazottainak létszáma 169.687, vagyis a segédszemélyzetet foglalkoztató 65.457 kisipari üzemre átlagosan csak 2-3 alkalmazott esik. Ebből a segédek, tanoncok és egyéb ipari munkások száma 131.672, míg 23.864 a segítő családtagok száma, akiknek kívül még egészen jelentéktelen számban vannak irodai alkalmazottak is. Ezeknek száma 2.295.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1935 július 17-én délelőtt

Hőminimum + 18,4 C°
Hőmaximum + 31,0 C°
A föld felszínén + 16,5
Légnyomás 762,5 mm.
Csapadék 0,0 mm

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára: Nyugati, északnyugati légáramlás, esőképes felhőzet, néhány helyen, főleg északon, zivatar és eső még lehetséges. A meleg tovább tart.

— Ezen a héten a Badics és Radó gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.

Pénzügyi romlásba dönti Csehszlovákiát a fegyverkezés

A cseh állam bevételei a folyó év első négy hónapjában kerekén 25 százalékkal maradtak alatta az előirányzott bevételi összegnek. Az első félév költségvetési hiánya hozzá-

vetőlegesen háromnegyed milliárd csehszlovákia. A pénzügyminiszter mégis kénytelen volt elismerni a rendkívüli fegyverkezési kiadások szükségességét.

Legújabb jelentések az afrikai háború előkészületeiről

Genf még bizik a békés elintézés lehetőségeiben

Róma, július 17.

Legközelebb újabb 300 bombavető repülőgépet szállítanak Eritreába és az olasz Szomáli-földre. Olaszország az utóbbi időben sok repülőgépet és alkatrészt szállított a gyarmatokra s így igen tekintélyes légihaderővel rendelkezik Kelet-Afrikában, ami gyarmati háború esetén nagy jelentőséggel bír. Az olasz-abesszin viszály elsimítását célozza a római japán nagykövetség a látogatása Mussolininél, aki egyébként a japán kormánytól kapott utasítások alapján kijelentette, hogy Japánnak nem áll szándékában, hogy az olasz-abesszin kérdésbe beavatkozzék és nem fűződik semmiféle politikai érdeke Etiópiához.

Genf, július 17.

Avenol tegnap tanácskozott Etiópia párisi nagykövetével. Úgy tudják, hogy a népszövetségi tanács nem július 25-én, hanem csak augusztus 1-én ül össze. A külügyi hivatalok változatlanul tovább tárgyalnak, hogy olyan programot találjanak, amely a viszály békés elrendezésére alkalmas. A tanácskozások kilátásai nem kedvezőtlenek. Magán a tanácsülésen csupán arra szorítkoznak, hogy a békéért a bizottság ötödik tagját kinevezzék.

Addis-Ababa, július 17.

Abesszinia most már nyitott korszak a háborúra. A vörös kereszt szolgálatot az angol vöröskereszt fogja ellátni.

A Békéscsabai Ipartestület is részt kér a közszállításokból

A Békéscsabai Ipartestület arról értesült, hogy a kincstárnak 100 ezer bakancsra, 15 ezer lovagló-csizmára és 18 ezer rövidszáru csizmára van szüksége. Az ipartestület most felterjesztést intézett a kereskedelmiügyi miniszterhez,

melyben arra kéri, hogy minél nagyobb számú megrendelést juttasson Békéscsabának s hivatkozzon arra, hogy a békéscsabai lábbelikészítő ipar készítményei ellen meg se merült fel kifogás.

Miniszteri rendelet az üzlethelyiségek külső megjelöléséről

A kereskedelemügyi miniszter az összes vármegyei és városi hatóságokhoz rendeletet intézett, melyben ezeket felhívta, hogy az 1922. évi ipartörvénynek az üzlethelyiségek külső megjelölésére vonatkozó rendelkezéseit szigorúan ellenőrizték és amennyiben azt tapasztalják, hogy az üzlettulajdonosok a törvényes rendelkezéseknek nem tesznek eleget, ellenük a kihágási

eljárást indítsák meg. Az ipartörvény idevonatkozó szakasza értelmében az iparos és kereskedő cég-tábláján családi nevét és keresztnévét egyaránt tartozik feltüntetni. A felírtnak egyik része sem lehet a többinél kevésbé szembevető. Ha az üzlettulajdonos nő, férjének családi és utónevét saját leánykori nevének feltüntetésével tartozik kiírni. Például: Nagy Jánosné szül.

NYITOTT FETŐ! CSABA MOZGÓ

Julius 18-19, csütörtök 6, fél 9, péntek 6, fél 9 órakor
Csütörtökön a 6 órai előadás zóna!

Aráni ember

A természettel küzdő, dacoló ember hőskölteménye. Az Aran-sziget viharezett halászlakóinak küzdelme a félelmes erejű oceánnal, az ember harca a természettel.

Bús Fekete László vígjátéka:

Helyet az öregeknek

Szöke Szakáll, Verebes, Gózon, Halmay, Latabár, Bárseny Rózsi

Bokor Juliánna. Közkereseti társaságoknál legalább az üzletvitelért felelős egy üzletlárnak, betéti társaságnál legalább egy beltagnak családi és utónevét kell a cégtáblára kiírni. A kereskedelmi cégjegyzékbe bevezetett céggel rendelkező iparosok és kereskedők cégüket a cégjegyzésbe történt bevezetésnek megfelelően tartoznak feltüntetni. Egyesületek és társulatok alapszabályukban megállapított nevüket kötelesek a cégtáblán feltüntetni. Ennek megfelelően a részvénytársaságok a részvénytársaság hivatalos címét tartoznak cégtáblájukra kiírni, náluk azonban az igazgatósági tagok nevének feltüntetése nem szükséges.

Ma, szerdán és minden este
TAMARA
oros zene- és ének-
művész szórakoztatója
a közönséget
Csütörtökön lángos
vitéz Kászonyi éttermeiben

Tormay Cecília a szellemi együttműködési bizottságban

Genf, július 17. A Népszövetség szellemi együttműködési bizottsága ülést tartott, amelyen az elnök melegen üdvözölte Tormay Cecíliát, akit a Népszövetségi Tanács május 22-i tanácsülésén Laval francia miniszterelnök javaslatára egyhangúlag a szellemi együttműködési bizottság tagjává választottak. Tormay Cecília meghatott szavakkal mondott köszönetet az elnök meleg szavaiért, amelyeket hozzá és rajta keresztül hazájához intézett.

A Társadalombiztosítási tartozások elengedése

A kormány 6.500/935. szám alatt rendeletet bocsátott ki, mely szerint, ha a munkaadó hiteltérdelem módon igazolja, hogy vállalatát tőle függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán oly mértékű veszteséget szenvedett, hogy vállalatának fenntartása, vagy megszüntetése üzeme működésének újbóli felvétele csak a társadalombiztosítási tartozások egy részének elengedésével biztosítható, az 1935. június 30. napján fennálló társadalombiztosítási tartozásainak a késedelmi pótlékokra eső részét egészen, vagy részben, a tőketartozásra eső részt pedig legfeljebb 50 százalék erejéig kivételesen el lehet engedni, ha a vállalat fennmaradását közgazdasági érdekek kívánják és a vállalat tulajdonosának nincsen egyéb vagyona vagy jövedelme, melyből a tartozást be lehet hajtani. A tartozások el nem engedett részére méltányos pótléktól mentesen, legfeljebb három évre részletfizetési kedvezményt is lehet engedélyezni. Az 1933. év végéig megszünt vállalat társadalombiztosítói tartozásait is el lehet engedni, ha a vállalat szemből a végrehajtási eljárás eredményre nem vezetett és ha a munkaadó igazolja, hogy gazdasági talpraállása csak ezzel a kedvezménnyel biztosítható. A kedvezmény iránti kérelmeket különbeni jogvesztés terhe mellett az OTI illetékes kerületi pénztárnál legkésőbb 1935. október 31-ig írásban kell előterjeszteni.

HIREK

— **Matusek György kertészeti intézet** áthelyezték Gyulára. Matusek György gyümölcsstermelési intézet, aki eddig Békéscsabán működött, Gyulára helyezték. A Békésvármegyei Kertészeti Egyesület Lischka Frigyeszt bízta meg helyébe a kertkezeléssel.

— **Terstyánszky Akos lett a posta vezérigazgatója.** A kormányzó a kereskedelmi miniszter előterjesztésére Terstyánszky Akos postaműszaki főigazgatót a posta vezérigazgatójává kinevezte.

— **A búza átszámítási kulcsa: 16.30 pengő.** A Pénzügyminisztérium közölte, hogy búzázásloglevelekben folyósított és búzaértékekre szóló kölcsönök törlesztési részleteinek befizetésekor és a búzázásloglevelek kamat szelvényeinek beváltásakor augusztusra átszámítási kulcsként 1 q búza fejében 16.30 aranypengőt kell alkalmazni.

— **Pályázat Békés köztség vezetőjéről** állására. Békés vármegye békési járásához tartozó Békés nagyközségben megüresedett vezetőjéről állásra a járás főszolgabírája kiírta a pályázatot. Az okmányokkal felszerelt kérvényeket július 20-án délután 1 óráig kell benyújtani a békési járás főszolgabírájához.

— **Nagy vasutas kirándulás a Balaton mellé.** A békéscsabai vasutasok július 5-re tervezett balatoni kirándulásukat augusztus 8-9-10-én rendezik meg. Részvételi díj 7 pengő. Jelentkezni Banihidi (Kotr. czol) Tamás köröngondnoknál és Erdey Sándornál lehet.

— **Mindent első kézből, a készítőnél** vegyen. Keztyűt szakképzett keztyűstől. Schmiéder Elza keztyűkészítő és lerakat, Andrassy-út 12.

— **Eltemették a tatabányai bányatűz áldozatait.** Tatabánya lakosságának leje felől háromnapos rettegés után elmúlt a fenyegető vihar. A 9. számú aknát, amelyben tűz tört ki, tegnap sikerült annyira elömlni, hogy megszünt a láng és füst kitérése és most már csak a föld mélyében lángol a tűz addig, amíg oxigént kap. Ez a belső égés hosszú ideig is eltarthat, mert a szakértők szerint a szerencsétlenséget egy régebbi szénporgyülem okozta. A városban és a környéken általános, mely részvét nyilvánul meg a szerencsétlenség áldozatai és azok hozzátartozói iránt. A temetés nagy részvét mellett tegnap történt meg.

— **Mentőszekrény felszereléshez** kötszerek a legolcsóbban a Központi Drogériában, Békéscsaba, Szent István-tér 16.

— **A hadigondozottak vasárnapokon is árusíthatnak péksüteményt.** A kereskedelmi miniszter most kiadott rendeletével megengedte, hogy a hadigondozott utcai árusok péksüteményt vasárnapokon és Szent István-napján reggel 7 órától a szombatára nézve megállapított záróráig árusíthatnak.

— **Izidor mulat...** Bécsújhely rendőrsége letartóztatta Fischer Izidor 82 éves zsidó hitoktatót, akitnek lakásán hónapok óta a legviszataszítóbb orgiák folytak, amelyeknek résztvevői 8-14 éves leánykák voltak. Az aggastyán beismerő vallomást tett.

Új szőnyegszövő üzem Békéscsabán

Nem régen számoltunk be olvasóinknak arról, hogy dr. Vass István több diplomás fiatalemberrel szőnyegszövő üzemet alapított, mely azóta egészségesen fejlődik, nagyobodik. Mint most értesülünk, Falta Jenőné Körögsor 11. szám alatti házában szintén szőnyegszövődé rendezett be.

Falta Jenőné háziipari alapon üzi a szőnyegszövést. A Körögsor 11. szám alatti házában még csak négy szövőgép dolgozik, de hamarosan ötre emelkedik a szövőgépek száma. A szövéshöz trikohulladékot használnak fel, amit a gyárakból kapnak. A szőnyegek mintáját maga Falta Jenőné tervezi s ugyancsak saját maga irányítja a munkát is.

A kis üzem egyelőre majdnem ki-

zárólag csak szőnyegeket készít. A szőnyegkészítésnél megmaradt hulladékot Falta Jenőné kiadja négy odabaza dolgozó kislánynak, akik rongyfigurákat készítenek.

Ámbár, mint már fentebb is jeleztük, a szövődében ma még csak szőnyegkészítés folyik, megrendelésre mást is készítenek.

A kis üzem raktárra dolgozik s mint Falta Jenőné mondta nekünk, az első hetekben alig tudtak túladni az árukon.

Ma már négy lánynak az üzemben, négy-öt lánynak rongybaba-készítéssel ad kenyeret ez az alig két hónapja berendezett szőnyegszövő üzem és Falta Jenőné reméli, hogy a fejlődés tovább fog tartani.

Esténként a Balogh-nővérek

gítár- és énekszámait mellett szórakozzon a Széchenyiligeti vendéglőben

— SZOMBATON ESTE SZEGEDI HALEST!

Négy kilógramm szacharint dobtak ki a vonat ablakán Békéscsaba közelében a csempészek

Nyomoznak a csempészek után

Erdekes, nem mindennapi esemény játszódott le kedden délután Békéscsabán, a vasúti állomás közelében. A délből Békéscsaba felé közeledő budapesti személyvonat egyik harmadosztályú kocsijának ablakából a szarvasi-úti vasúti átjáró közelében ismeretlen egyén egy gyanús csomagot dobott ki. A csomagért nem jelentkezett senki sem. Később a csomagot egy vasúti alkalmazott találta meg, aki jelentést tett a talált csomagról a rendőrségnek. A rendőrségről egy rendőrt küldtek ki a helyszínre, aki a csomagot bevitte az őrszobára. Az őrszobán a csomagot felbontották és legnagyobb meglepetésükre mintegy négy kilógramm szacharint találtak benne. Azonnal megindított-

lák a nyomozást, amely azonban még eddig nem járt eredménnyel. A feltételek szerint a vonaton Budapest felől jövő csempész valószínűleg előre megbeszélte terv alapján egyik társának akarta az állomás megkerülésével a csempészt szacharint átadni. A csempésztárs azonban vagy veszedelmesnek találhatta a helyzetet, vagy pedig nem érkezett meg a pontos időre s lekészte a vonat érkezését. Nem lehetetlen azonban, hogy a csempész később, a vonat beérkezése után, maga akart a csomagért menni. Mindenesetre komoly szacharincsempészetéről van szó, amelynek letései kézrekerítésére szigorú nyomozás folyik.

Gázolt a motorkerékpár az Andrassy-úton

Súlyos kimenetelű motorkerékpár elgázolás történt kedden délután 6 órakor Békéscsabán, az Andrassy úton, az AEGV kitérőnél. Az Andrassy úton haladt motorkerékpárján Bagi István békéscsabai, Zsilinszky utca 16 szám alatti lakos. Szembe jött vele a városi loctalóautó és ezért Bagi István egészen az ut baloldalára hajtott. Amint letért az ut szélére, abban a pillanatban lépett a kocsitra Gombos Mihály 63 éves békéscsabai napzámos, aki az uton akart keresztelni. A gázolás már elkerülhetetlen volt, a motorkerékpár eleje elkapta Gombos Mihályt, aki az összeütközés következtében leesett a kövezetre. A több helyen sérülést szenvedett öregembert a kihívott mentők részvételével elsősegélyben, majd a kórházba szállították, ahol ápolás alá vették. A könnyebb zúzódásokon kívül a bal szemé fe-

lett sérült meg súlyosabban Gombos Mihály. A gázolás ügyében a rendőrség a nyomozást megindította.

— **Felvétel a szőlészeti és borászati szakiskolába.** A földművelésügyi miniszter a soproni, balatonarácsi és kecskeméti szőlészeti és borászati szakiskolában való felvétel tárgyában, valamint a budafoki szőlészeti és borászati (pincemesteri) szakiskolákba való felvétel tárgyában pályázati hirdetményt tett közzé a hivatalos lap legközelebb megjelenő számában. A tanév a soproni, balatonarácsi, budafoki és kecskeméti szakiskolákban október elsején kezdődik. Pályázati határidő augusztus 20-án jár le. Bővebb felvilágosítást a nevezett szakiskolák igazgatósága ad.

— **Mentőszekrények felszerelése és kiegészítése Maczák Ádám drogériájában.**

— **Makacs székrekedés, vastagbélkatarrus, puffadás, vértódulás, anyagcsere zavarak, sárgaság, arnyeres csomók, csípőfájás** eseteiben a természetes »Ferenc József« kecskerűviz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszert. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belületeknél is gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat, úgyhogy spasticus obstipationál is alkalmazható.

— **A gyümölcsfák öntözéséről és nyári kezeléséről** ír a Növényvédelem és a Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a növényvédekezés kezeiről, a szőlő peronoszpóra elleni védekezés új módjáról, a virágoskertet nyári bajairól, a kevés vízzel való öntözésről, a darázsirtásról, védekezésről hamisításának felismeréséről, a szőlő és gyümölcs helyes szedéséről, osztályozásáról és csomagolásáról stb. A dusan ilusztrált két szaklapból, mely színes gyümölcsképet is közöl, egy alkalommal a lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) díj a adu! küld mulatványszámot.

— **Láb, kéz és hónalj izzadás ellen** használja a SUCCO izzadás elleni szert. Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban.

— **Az Új Idők** harmincezer pengős rejtvénymegfejtési pályázatának nyertesét közli mai számában. Százán részesültek értékes díjakban, amelyek között balatoni villetek is szerepel. A magyar művelti közeposztály népszerű lapja most is olyan változatos és gazdag tartalommal jelent meg, mint máskor. Bónyi Adorján és S. Bokor Malvin már részleteiben is nagy sikert aratott regényeinek folytatása mellett Kosáryné Réz Lola, Gosztonyi Ádám elbeszéléseiben gyönyörködhetik az olvasók. Bihari Miklós könyvismertetését, Hámos György, Ölbey Irén szép verseit emeljük még ki. Hebbel naplórészlete, Liebermann Leó egyetemi tanár érdekes tanulmánya, divatcikkek, divatrajzok, az ötletes Ceruzajegyzetek, művészeti és időszerű képek egész sora, a kedvelt rovatok gazdagítják még Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapját, melynek kiadóhivatala, Budapest, VI. Andrassy-út 16., bárkinek szívesen küld mulatványszámot. Előfizetési ára negyedévre 6 pengő 40 fillér, egyes szám ára 50 fillér.

MIRÁK FOTO

Békéscsaba
Andrassy-út

47

Legjobb gyártmányú lemezek, filmek, papírok, általában friss minőségben. Legújabb típusú gépek és eszközök.

Hitel
Takarékosság
könyveskéré.

— **Szarvasmarhakivitel Németországba.** A m. kir. külkereskedelmi hivatal felhívja azoknak a mezőgazdáknak és kereskedőknek figyelmét, akik Németországba szarvasmarhát szállítanak, hogy a nagy melege való tekintettel szállítmányaikat kizárólag L. jelzésű vasúti kocsikba rakassák, mert a G. jelzésű kocsikban szállított szarvasmarhák a cseh területen az ólomzárolás miatt teljesen leromlanak és így az exportörök kiteszik magukat annak a veszedelemnek, hogy a G. jelzésű kocsikban érkezett árut a némelek nem veszik át.

— Európai kiállítási vonatok. Brüsszelben a múlt esztendőben megalakult a Nemzetközi Kiállítási Vontatok Részvénytársasága (Trains Exposition Européens S. A.), melynek célja az, hogy megfelelően alakított és berendezett vasúti kocsikban kiállításokat rendez és ezekkel a kiállítási vonatokkal bejárja Európa nagyobb városait. Magától értetődőleg ezek a kiállítási vonatok nagyterjedelmű áruk elhelyezésére csak kevés alkalmasak és így a kiállítási vonatok anyaga a dolog természetéből folyólag leginkább ipari újdonságokra és arumintákra terjed ki. Az első nemzetközi kiállítási vonat ez év szeptember 1-én indul el Brüsszselből és európai körútján a következő városokat fogja érinteni: Antwerpen, Gent, Páris, Dijon, Lyon, Torino, Milano, Venecia, Triest, Fiume, Zágráb, Budapest, Pozsony, Bécs, Prága, Linz, Innsbruck, Zürich, Basel, Strasbourg, Luxemburg, Lüttich. A vonat az egyes állomásokon 2-3 napig fog tartózkodni és Budapestet előreláthatólag szeptember 28-30 napjain fogja érinteni. A kiállításra vonatkozó mindennemű tájékoztatásért a vállalat igazgatóságához kell fordulni: Bruxelles 27 Rue Crespel.

MOZI

AZ ARANI EMBER

— Flaherty Robert új filmje. — Bemutatja a Csaba Mozgó július 18- és 19-én.

Igazi skót sziget Aran: a természet valóban fősvényen bánt ezzel a tengerbedobott föld — illetve szikladarabokkal, amelyek nyomorúságos lakói kegyetlen harcot vívnak létükért és megélhetésükért. Halászattal és bálnavadászattal tartják fenn magukat, halálmegevetően küzdenek a végtelen, kismerhetetlen óceánnal és sósvízzel, szélől kicserepedett durva kezükkel török-puhítják a sziklát, hogy a maréknyi földben némi sovány termést láthassanak. A film főszereplője tulajdonképpen a tenger, amelyet ezernyi változatában: tükörsíma szépségével, felborzott tarajokkal és emeletmagas szörnyű hullámaival feledhetetlen képek során hoz elénk «Az arani ember» rendezője. Látjuk és csodáljuk az arani embert, amint élete kockázatásával a tenger kincsét érő «elefántjára», a bálnára vadászik; látjuk szegény életéért küzdeni a háborzongató viharban, amelynek pokoli kísértője az az ágyúörgésnél, harci zajnál is félelmeesebben ható hangzavar, amelyet a maga félelmetes valóságában ordít fülünkbe a mikrofon. A természet minden barátja, de valószínűleg a közönségnek az a rétege is, amely az érzelmes giccek és az igénytelen, kellemes operettek emlőin nevelkedett — elragadtatással nézi a tengernek, a viharoknak ezt a divina commediáját.

Sport

A Bankosok teniszeversenye

A július 20-án tartandó Bankosversenyre nagy számmal érkezett nevezés a rendezőbizottsághoz, mely azt engedni követhet, hogy igen nivós versenynek leszünk szemtanúi. Eldöntésre kerül a verseny kapcsán a női egyes, férfi egyes, vegyespáros és férfipáros bajnokság. A helyezettiek igen szép kivitelű éremdíjazásban részesülnek. A versenyen belépődíjat nem szednek. Vendégeket és érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.

A kiadásért felelős Ubrin János.

Huszonezezer pengő kárt okozott az idén a tűzvész Békés vármegyében

Ötven százalékkal csökkent a tüzesetek száma

Napokban készült el második negyedévi jelentésével Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő. A jelentés az elmúlt évi állapotokhoz képest öröndetes javulást mutat. A jelentés szerint január 1-től július 1-ig 82 tüzesetet jelentettek be és a tűzvész által okozott kár 21.594 pengőt tett ki. Az elmúlt év első felében ezzel szemben 110 tüzesetet fordult elő és a kár megha-

ladta az ötvenezer pengőt. A javulás tehát pontosan 50 százalék, ami azt bizonyítja, hogy fokozottabb ellenőrzés és a kiadott tűzrendészeti rendeletek betartása meghozták a kívánt eredményt.

Érdekes, hogy a tüzesetek legnagyobb része gondatlanságból és a kisgyermekeknek gyufával való játékából keletkeztek és gyújtogatás csak egy esetben fordult elő.

Felesége utáni bánatában felakasztotta magát egy szarvasi zenész

Megdöbbentő tragédia történt július 15-én, hétfőn Szarvason: Kamenszky Pál 29 éves zenész felakasztotta magát és meghalt.

Kamenszky pár évvel ezelőtt elvesztette feleségét, akinek halála után búskomorságba esett s állandóan azt hangoztatta, hogy semmi sem ér az élete.

Több ízben véget akart vetni életének, azonban három esetben sikerült megakadályozni őt végzetes tervének keresztülvételében.

Hétfőn este mégis végrehajtotta

végzetes tervét. Anyósának lakásán felakasztotta magát s mire rátaláltak, már halott volt.

Több búcsúlevelet hagyott hátra, melyekben azt írja, hogy felesége nélkül teher volt számára az élet. Hogy örökösen a halálra gondolt, azt az is bizonyítja, hogy sirját előre elkészítette és a temetési költséget előre összegyűjtötte.

A szerencsétlenségű Kamenszky temetése óriási részvét mellett folyt le.

Rádió

A rádió csütörtöki műsora:

6.45: Torna. 7.00: Hanglemezek. 10.20: A szegedi vár 500 éves története. 10.45: A nyár a költészetben. 12.05: Müller Béla és Müller Józsa cigányzenekara. 1.30: Hanglemezek. 4.10: «Békavilág» Gáthy Barnáné meséje. 5: Schöpfung Aladár beszél Arany László «A délibábok hőse» c. művéről. 5.20: Bachmann József jazz-zenekarának műsora Szántó Gyula énekzámával. 6.20: «Egy

délamerikai magyar hithirdető» P. Bangha Béla dr. előadása. 6.55: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 8.15: A rádió külügyi negyed-órása. 8.30: «Érettségi találkozó» Kabaré. 10.50: Bura Sándor és cigányzenekara. 11.15: Havi szemle olasz nyelven. Ottlik György előadása. — Budapest II.: 6.15: Saskó Hilda énekel. 7: «Három híres esigagyűjtő». Felolvassa Harsányi Gizi. 7.30: Szmirnov Szergej balalajka-zenekara. 8.35: Hírek, sporteredmények. 8.55: Hanglemezek.

MÁVAUT AUTÓBUSZMENETREND

Ervényes 1935. május 15-től.

Békéscsaba — Gyula	
8 ⁰⁰	12 ⁰⁰ 19 ⁰⁰ 22 ⁰⁰ ind. Békéscsaba „Csaba”-szálló ér. 5 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ 13 ⁰⁰
8 ⁰⁰	13 ¹⁵ 19 ²⁵ 22 ⁰⁰ ér. Gyula városháza ind. 5 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ 13 ⁰⁰
Menettíj: P 110 — Menettértíj: P 190	

Δ V. 15—VI. 8-ig és IX. 9-től mindennap, VI. 9—IX. 8-ig csak hétköznap közlekedik.
○ VI. 9—IX. 8-ig vasár- és ünnepnap közlekedik.

Békéscsaba — Szarvas — Öcsöd	
13 ⁰⁰	ind. Békéscsaba „Csaba”-szálló ér. 8 ⁰⁰
14 ⁰⁰	érk. Kondoros ind. 7 ⁰⁰
15 ⁴⁰	érk. Szarvas ind. 6 ²⁰
16 ¹⁵	érk. Öcsöd ind. 5 ⁴⁰
Menettíj: Kondoros P 220, Szarvas P 340, Öcsödre P 440	
Menettértíj: „ P 380 „ P 550 „ P 7—	

† Csak hétköznap közlekedik.

Békéscsaba — Mezöberény — Szeghalom — Füzesgyarmat — Berettyóújfalú — Debrecen

Békéscsaba — Mezöberény — Szeghalom — Füzesgyarmat — Berettyóújfalú — Debrecen	
6 ⁰⁰	13 ⁰⁰ ind. Békéscsaba „Csaba”-szálló ér. 8 ⁰⁰ 17 ⁰⁰ 22 ⁰⁰
6 ¹⁵	14 ¹⁰ ér. Békés ind. 7 ¹⁵ 16 ⁴¹ 21 ⁴¹
6 ²⁴	14 ²⁵ ér. Mezöberény ind. 7 ²⁵ 16 ²⁵ 21 ²⁵
7 ²⁰	15 ¹⁵ ér. Szeghalom ind. 6 ²² 15 ²⁰ 20 ²⁷
8 ¹⁰	15 ⁵⁰ ér. Füzesgyarmat ind. 6 ¹⁰ 20 ⁰⁰
8 ⁵⁰	érk. Berettyóújfalú p. u. ind. — 14 ¹⁵ 19 ⁰⁰
10 ¹⁰	érk. Debrecen Arany Bika-sz. ind. — 12 ⁵⁰ 17 ²⁵
Berettyóújfalú p. u. és Debrecen között a Debreceni Helyi Vasút Rt. autóbuzsai közlekednek.	
Menettíj: Békésre P 1—, Mezöberénybe P 150, Szeghalomra P 320	
Menettértíj: „ P — „ P 250 „ P 550	
Menettíj: Füzesgyarmatra P 380, B.-újfalura P 650, Debrecenbe P 750	
Menettértíj: „ P 670 „ P 10— „ P 13—	

Δ V. 15—VI. 8-ig és IX. 9-től mindennap, VI. 9—IX. 8-ig csak hétköznap közlekedik.
○ VI. 9—IX. 8-ig vasár- és ünnepnap közlekedik.

Békéscsaba — Hajdúszoboszló	
6 ⁰⁰	ind. Békéscsaba „Csaba”-szálló ér. 22 ⁰⁰
9 ³⁵	érk. Hajdúszoboszló ind. 18 ²⁰
Menettíj: 11— P.	

○ VI. 9—IX. 8-ig vasár- és ünnepnap közlekedik.

Békéscsaba — Gyula — Doboz — Vésztő — Szeghalom

A forgalom további intézkedésig szünetel.

Felvilágosítások a MÁVAUT Kirendeltségénél Békéscsaba, II., Ferenc József-tér 2.
Telefon: 2—33.

Tőzsde

Valuták:

Angol font	16'65—16'95
100 Dollár	335'7—339'70
100 Hollandi forint	229'80—231'80
100 Német márka	136'00—137'60
100 Cseh korona	14'15—14'35
100 Dinár	7'80—8'30
100 Lira	29'90—30'25
100 Francia frank	22'30—22'50
100 Svájci frank	110'70—111'65
100 Lei	2'90—3'10

Gabonaárak:

77 kg. tv. buza	14'70—14'95
78 kg. tv. buza	14'85—15'10
79 kg. tv. buza	15'0—15'25
80 kg. tv. buza	15'15—15'40
Rozs	11'25—11'45
Takarmányárpa	12'50—13'00
Sörárpa	16'00—16'25
Zab	15'60—15'75
Tengeri	12'45—12'55
Korpa	11'90—12'00

Készárú piac:

Az iránvzat szilárd, forgalom élénk. Az előző napi árakhoz viszonyítva a buza 25, rozs 25, árpa 50, zab 25, tengeri 10 fillérrel jobb mázsánként.

Határidős piac:

Az iránvzat szilárd, forgalom élénk.

Ferencvárosi sertésvásár:

Árak: Füstöltszalma 56-64, közép 66-68, nehéz 76-77

A békéscsabai piac állatárak:

1935 július 17.

Borju kg-ként	40—55—60 f
Marha vágásra	24—32 „
Hízott sertés	50—64 „
Sovány sertés 1 é. párja	48—60 P
Sovány sertés 1/2 é. „	26—32 „
Sovány sertés kg-ként	46—50 f
Választott malac párja	6—9 P
Hízott liba kg-ként	95—100 f
Hízott ruca	85—90 „
Csirke rántani	90—100 „
Csirke sütni	100—110 „
Tyuk	90—100 „
Pulyka	55—60 „
Gyöngytyuk	95 „
Tojás darabja	6—7 „
Réti széna	4'50—6'00 P
Lucernaszéna	6'00—6'50—7'00 „
Szalma	2'50 „
Takarmány szalma	3'50—4'00 „

Békéscsabai terményárak:

1935 július 17.

Piros 80 kg buza (új)	13'80—14'20
Takarmányárpa (ó)	13'50
„ (új)	11'50—12'00
Szemestengeri	13'50
Csővestengeri	10'0—11'00
Korpa	12'50—13'00
Fehérbab	16'50—18'00
Köles	12'50—13'00
Tökmag	18'50—19'00
Repce	19'00—19'50
Lucernamag	150—170

APRÓHIRDETÉSEK

Eladó fajtiszta 10 hónapos fehér selyem-pincsl. IV., Teleky-u 17. 3590

Kiadja és nyomtatja a Körösvidék Rt.